

3. FELADATSOR

Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok

1. A feladat a római építészet emlékeihez kapcsolódik.

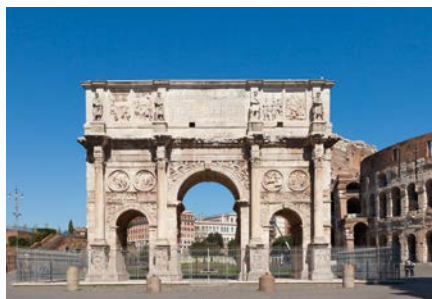
Párosítsa a képekhez a meghatározásokat! Írja a táblázatba a meghatározások számát! Egy meghatározás kimarad!

Elemenként 1 pont

A

B

C

D

Alan Sorrell: Imperial Roma:
Circus Maximus (HUNGART © 2023)

Meghatározások:

1. Római templom, amelyet Agrippa építtetett a 2. században.
2. Nagyméretű, főként gladiátori játékok megrendezésére alkalmas épület.
3. A kocsiversenyek (hosszú, két sávós) színhelye, már a királyok korában is létezett.
4. A Forum Romanum bejáratát díszíti, a zsidó háború (Kr. u. 70.) leverésének dicsőítésére építették.
5. A római fürdők több különböző funkciójú teremből álló épületegyüttesek voltak.

Képek betűjele	Meghatározások
A	
B	
C	
D	

4 pont

2. A feladat a középkori egyházi kultúrához kapcsolódik.
Válaszoljon a kérdésekre a forrás és ismeretei alapján!

A

↑ Montecassino napjainkban

a) Melyik szerzetesrend alakult meg az **A** jelű forrás helyszínén?

1 pont

.....

b) Nevezzen meg két tevékenységet, a képek alapján, amit a szerzetesek végeztek?

Elemenként 1 pont

.....

B „Az Úr Jézus Krisztus szent Nevéért, ne legyen semmi tulajdonotok a világon. És akárhol tartózkodjanak a testvérek, ha összehalálkoznak, tanúsítsanak egymás iránt kölcsönös szeretetet, egyik a másiknak mondja el a maga baját, mert ha az édesanya szeretve szereti édes gyermekét, mennyivel bensőbbben kell szeretnünk és ápolnunk lelki testvérünket. [...]” (Szent Ferenc)

c) Melyik szerzetesrendet alapította a forrás szerzője?

1 pont

.....

d) Milyen típusú volt az általa alapított rend? Karikázza be az egyetlen jó megoldást!

1 pont

- 1. jezsuita
- 2. protestáns
- 3. kolduló
- 4. piarista

5 pont

3. A feladat a Hunyadiak török ellenes harcához kapcsolódik.

A vaktérképen feltüntetett betűk egy-egy várost vagy területet jelölnek. Párosítsa az alábbi leírásokat a topográfiát jelölő betűkhöz, majd adja meg a nevüket. Töltse ki a táblázatot értelemszerűen! Egy betű és egy leírás kimarad.

Elemenként 0,5 pont

↑ Hunyadi Mátyás törökellenes harcai

1. A Habsburgok törzshelye, (fő)városa, Mátyás elfoglalta a fekete seregével.
2. „A ... várat, ahol Zsigmond nagyszerű építkezésein kívül semmi megtekintésre méltó nem volt, kezdte kiépíteni. A Dunára néző részen kápolnát víziorgonával és márványból és ezüsből készült kettős keresztelőkúttal.”
3. „... a régi királyok magas hegyi várát s az alatta fekvő palotát úgy megnagyobbította, kertekkel, vadaskertekkel, halastavakkal, úgy ékesítette, hogy ennek az építkezésnek a pompája még a többiét is felülmúlni látszott.”
4. A helységet Szilágyi Mihály védte hétezer fővel, az ország déli kapujának is szokás nevezni.
5. Itt esett el a király, I. Ulászló, és Hunyadi János vereséget szenved.

A térkép betűjele	Leírás	A város/terület neve
A		
B		
C		
D		
E		

4 pont

4. A feladat az angol alkotmányos monarchiához kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat ismeretei és a források alapján!

Elemenként 1 pont

„[...] 1689. február 13-án őfelségeik jelenlétében [...] egy írásbeli nyilatkozatot adtak ki, melyet a felső- és az alsóháznak összes tagjai fogalmaztak, amint az itt következik: 1. Hogy a bitorolt hatalom, ti. a törvényeknek ideiglenesen hatályon kívül helyezése vagy a törvények végrehajtásának megakadályozása csupán királyi tekintély alapján, a parlament hozzájárulása nélkül, törvénytelen. [...]

a) Hogyan értelmezhető a forrás aláhúzott része? Karikázza be az egyetlen helyes állítás sorszámát!

1. A király a parlament nélkül kormányoz.
2. A király abszolút kormányzást folytat.
3. A királyt a parlament ellenőrzi.

2. Hogy a korona céljaira való pénzfelvétel bármily ürügy vagy kiváltságok alapján a parlament hozzájárulása nélkül, hosszabb időre és más módon, mint ahogyan a megajánlás megszabta vagy meg fogja szabni, törvénytelen.

3. Hogy az alattvalóknak joguk van a királyhoz folyamodni, és az ilyen kérelmezések miatt való minden elfogadás és üldözés törvénytelen.

4. Hogy az országban béke idején a parlament hozzájárulása nélkül állandó hadsereg felállítása és tartása törvénytelen.

5. Hogy azok az alattvalók, kik protestánsok, saját védelmükre fegyvert viselhetnek. [...]

7. Hogy a szólás, vitatkozás és tárgyalás szabadságát a parlamenten kívül semminemű hatóság semmiféle helytelen kérdés tárgyává nem teheti.” (Részletek a Jognyilatkozatból)

b) Kinek a feladata a miniszterelnök kinevezése? Karikázza be az alább felsoroltak közül a megfelelő!

1. Király
2. Kormány
3. Választók

c) A törvényeket végrehajtja, betartatja. Karikázza be a felsoroltak közül a megfelelő!

1. Király
2. Kormány
3. Választók

6. „Hogy a parlamenti választások szabadok.”

d) Milyen feltételhez kötik a szabad választást ekkor Angliában?

4 pont

5. A feladat a 18. századi Magyarországhoz kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! Egy megállapításhoz nem tartozik forrás.

Elemenként 1 pont

A

„Minden egész telkes jobbágy köteles lesz az úrbérszabályozás értelmében hetenként egynapi négyigás robotot teljesíteni az úrnak, ahol azonban mostanáig két igával szokták teljesíteni az igásrobotot, azokon a helyeken az igásrobot kötelezettségét ezután is két igával fogják teljesíteni.”

(királyi rendelet)

B „Azt akarjuk, hogy minden parasztnak szabad legyen maga kedve szerint, földesúrnak engedelmével is házasodni, tudományoknak és mesterségeknek tanulására magát adni, s azokat akárhol gyakorolni.” (rendelet)

C „Minden olyan nyilvános vallásgyakorlattal nem bíró helyen, ahol van száz nem katolikus család, s ezeknek van elegendő, törvényes úton biztosított fedezetük imaházak, lelkészek, tanítólakások építésére, s ahol a lelkészek és tanítók megfelelő állásáról gondoskodni képesek anélkül, hogy a szolgáltató népet ezekkel a hozzájárulásokkal túlságosan megterhelnék, avagy a reá háruló közadók viselése szempontjából meggyengítenék, legyen szabad ugyanazon nem katolikus, vagy ágostai és helvét hitvallásúaknak, avagy a görög szertartású nem egyesülteknek magánimaházakat oly módon felépíteni, hogy ezeknek se tornyuk, se harangjuk, se közútról nyíló bejáratuk – olyan, amilyen a nyilvános templomoknak van – ne legyen.” (rendelet)

D „Ha a magyar nyelv Magyarországon és Erdélyben közönséges volna, úgy lehetne ezzel, az ország dolgaiban, a deák helyett közönségesen élni, de tudnivaló, hogy a német, az illíriainak egynehány neme és az oláh nyelvek majd szinte olyan szokásban vagynak, hogy eszerint a magyar nyelvet közönségesnek éppen nem lehessen tartani. Nincsen tehát más nyelv a német nyelven kívül, melyet a deák helyett az ország dolgainak folytatására lehessen választani, amellyel tudniillik az egész monarchia, mind a hadi, mind pedig a polgári dolgokban él.” (rendelet)

Írja a forrás betűjelét a rá vonatkozó megállapításhoz! Egy megállapítás kimarad.

Állítások	Források betűjele
1. A parasztok szabadon tanulhatnak mesterségeket.	
2. A rendelet a német nyelvet vezetné be a hivatalokban is.	
3. Szabályozza az úrbéres robot mennyiségét.	
4. A protestáns vallás gyakorlását engedélyezi abban az esetben, ha a lelkészeket el tudja látni a közösség.	
5. A parasztok szabadon örökíthették tulajdonukat.	

4 pont

6. A feladat a polgári állam feladataihoz kapcsolódik.

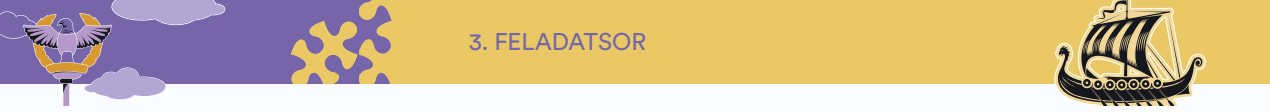
Oldja meg a feladatok ismeretei és a forrás alapján!

Elemenként 1 pont

„[...] a munkások közvetlen segítyezésére törekszünk. A munkaidő és a bérezés kérését állami befolyással, egyáltalán törvényekkel rendkívül nehéz megoldani. [...] A munkás tényleges panaszának a lényege az egzisztenciális bizonytalanság. Nem biztos, hogy mindig lesz munkája, nem biztos, hogy mindig egészséges lesz, és előre látja, hogy egyszer öreg és munkaképtelen lesz. Ha egy hosszabb betegség miatt a szegénység csapdájába kerül, úgy saját erejére támaszkodva teljesen maga tehetetlen, s a társadalom vele szemben a mai napig a szokványos szegénygondozáson kívül másra nem tartja magát kötelest, bármennyire is hűségesen és szorgalmasan dolgozott azelőtt. A szokványos szegénygondozás azonban sok kívánnivalót hagy maga után.” (Bismarck beszéde a Reichstagban, 1884)

a) Mely, a mai napig meghatározó szociális intézkedések bevezetését javasolta Bismarck? Kari-kázzon be 3-at a forrás alapján! Kettő kimarad!

1. Adókedvezmény bevezetése
2. Betegbiztosítás bevezetése

3. Rendezni akarta a béreket
4. Nyugdíjbiztosítás
5. Kötelező betegbiztosítás

b) Karikázza be azt az egyetlen megoldást, amely a fenti szociális intézkedések állami feladatainak csoportjába tartozik!

1. Állami oktatás
2. Kötelező társadalombiztosítás
3. Közszolgáltatás

4 pont

7. A feladat a reformkor fő kérdéseire kapcsolódik. (komplex feladat)

a) Hasonlítsa össze a forrásokat! Döntse el az állításokról, hogy melyik forrásban találhatóak! Tegen X jelet a megfelelő helyre!

Elemenként 1 pont

„Ezek a következők:

- a) A közterhekbeni osztakozás.
- b) A honpolgárok nem nemes osztályainak, mindenekelőtt pedig a királyi városoknak és szabad kerületeknek képviselői alapján, úgy törvényhozási, mint helyhatósági jogokban való részesítése.
- c) A törvény előtti egyenlőség.
- d) Az úrbéri viszonyoknak kármentesítés mellett, kötelező törvény általi megszüntetése; mire nézve legkívánatosabbnak véljük, hogy előlépések történjenek, miszerint az örökváltság, a státus [az állam] közbejöttével, [az] ország eszközésbe vétethessék.
- e) Az ősiség eltörlésével a hitel és birtokszerzés biztosítása.

Minden előlépést, mely e célokhoz közelebb vezet anélkül, hogy a jövő fejlődést megkötné, elfogadunk. Ez irányban fogunk hatni a jövő országgyűlésen; s minden egyebet is, mi az ország szellemi s anyagi fejlődésének egyik leghatályosabb [leghatásosabb] emeltyűjét, a köznevelést, igyekezendvén oly irányba vezetetni, hogy hazánkiai munkás polgárokká képeztesse, s ezáltal személyes függetlenségükre is támaszt nyerjenek.” (Az Ellenzéki Nyilatkozat. 1847. március 15.)

„Felsőged minket reformokra hívott össze, mi régi óhajtásunkat láttuk ez által teljesedve, s buzgó készséggel fogtunk a munkához. Elhatároztuk, hogy a közös teherviselés alapján a nép közterheibe, mikkel a megyei közigazgatást eddig egyedül fedezi, osztozni fogunk, s az ország új szükségének pótlásáról is hasonló alapon gondoskodandunk. Elhatároztuk, hogy az úrbéri viszonyokból kibontakozást kármentesítéssel összekötve eszközöljük, s ez által a nép és nemesség közti érdekeket kiegyenlítve hazánk boldogságának gyarapításával Felsőged trónját megszilárdítjuk. [...] Sokban e kérdések közül az ausztriai tartományokkai érdektalálkozás kiegyenlítésének szüksége forog fenn, mire nemzeti önálló jogaink s érdekeink megóvása mellett örömezt nyújtunk segídekzet. A királyi városok és szabad kerületek közigazgatási és politikai rendezését halaszthatatlan tárgynak tekintjük, s a népek politikai jogokban illő részesítésére is az időt elérkezettnek véljük. Hogy földművelésünk, műiparunk, kereskedésünk felvirágzására sikeres lépéseket tegyünk, hazánk méltán várja mitőlünk.

De alkotmányos életünk is valódi képviselői rendszerré fejlődést igényel, szellemi rendszerünk nemzeti jellemünknek s a honlakosok különböző osztályai érdekegységének alapján gyökeres átalakítást kíván, ez átalakítás pedig úgy Felsőged királyi széke, mint hazánk bátorléte tekintetéből nem halasztható intézkedést tesz szükségessé. [...]” (Kossuth Lajos, 1848. március 3. felirati javaslat)

Állítások	Ellenzéki Nyilatkozat	Felirati javaslat	Mindkettő
1. Hangsúlyozza a közös teherviselés fontosságát.			
2. Az ausztriai tartományoknak alkotmányt kér.			
3. Szorgalmazza a hazai ipar, kereskedelem és a mezőgazdaság fejlődését.			
4. Követeli az úrbéri viszonyok kártérítéssel történő megszüntetését.			
5. Képviselőt kér országos és helyhatósági szinten a nem nemesi (városi) polgároknak.			

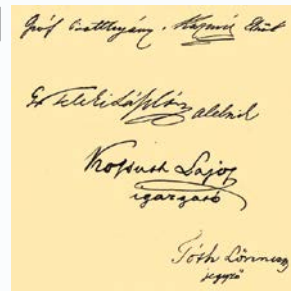
b) Párosítsa a képekhez a megfelelő leírást! Egy leírás felesleges!

Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont

A

B

1. Tagjai megfogadták, hogy hat évig nem vásárolnak külföldről olyan árut, amelyet itthon is gyártanak.
2. „Nekem itt szavam nincs. Nem vagyok tagja a követek házának. De birtokos vagyok, és ha feláll oly intézet, mely a magyar nyelvet kifejtsé, mely avval segítse elő honosainknak magyar neveltetését, jószágomnak egyévi jövedelmét fölládozom reá.”
3. „A képzelet és gerjedelmek fegyverével dolgozik és nem hideg számokkal, vagyis mint a közéletben a bevett szójárás szerint mondani szokták: a szívhez szól ahelyett, hogy az észhez szólna...”

Képek betűjele	A leírások számai
A	
B	

6 pont

8. A feladat a német nemzetiszocialista és kommunista párt programjához kapcsolódik.
Jelölje X jellel a táblázatban, hogy melyik szöveg igazolja a megadott állításokat!

Elemenként 1 pont

A

„November 9-én a német proletariátus felkelt, hogy lerázza gyalázatos igáját. Elkergették a Hohenzollerneket, munkás- és katonatanácsokat választottak [...]

A világháború kimenetelével a polgári osztálytársadalom eljártszotta létjogosultságát. Már nem képes kivezetni a társadalmat ebből a borzasztó gazdasági összeomlásból. [...] Mindebből a véres zúrvarból és tátongó szakadékból nincs más kivezető út, más segítség, mint a szocializmus. Csak a proletariátus világforradalma hozhat rendet e káoszban, mindenkinek munkát és kenyeret ad, befejezi a népek kölcsönös marakodását, és a szennybe taszított emberiségnek békét, szabadságot és valódi kultúrát nyújt [...] Ne legyen többé kizsákmányoló és kizsákmányolt! A termelés irányítása és a termékek elosztása a közösség érdekében történjen. [...]” (A Német Kommunista Párt programja, 1919. január)

B „Csak az lehet állampolgár, aki néptárs. Csak az lehet néptárs, akinek ereiben német vér folyik, válásra való tekintet nélkül. Eppen ezért zsidó nem lehet néptárs. [...] Követeljük [...] a munka és fáradtság nélkül szerzett jövedelem megszüntetését! A kamatrabszolgaság megszüntetését. [...] Követeljük az (eddig) más gazdasági társaságok tulajdonában levő üzemek (trösztök) államosítását! Követeljük a nagyüzemekben a nyereség elosztását! Követeljük a nagy áruházak köztulajdonba vételét, és annak lehetővé tételét, hogy ezeket kisiparosok olcsó bérért kibérelhessék. [...] Követeljük a nemzeti szükségleteknek megfelelő földreform végrehajtását. [...] A párt meg van győződve arról, hogy népünk boldogulása csak azon az alapon biztosítható, hogy a közösség érdekében meg kell előznie az egyéni érdeket. Mindezeknek a megvalósítása érdekében követeljük a birodalom erős központi kormányának a megteremtését!” (A Nemzetiszocialista Német Munkáspárt programja, 1920)

Állítások	A szöveg	B szöveg	Mindkettő	Egyik sem
1. Kirekeszti a társadalom valamely csoportját.				
2. A termelőeszközöket állami tulajdonba adja.				
3. Támogatja a világforradalmat.				
4. Vallási toleranciát hirdet.				

4 pont

9. A feladat az első világháborús magyarországi részvételhez kapcsolódik.

Egészítse ki a szöveget a források, az ismeretei és a középiskolai történelmi atlasz alapján!

Elemenként 1 pont

„Szerbia visszautasította kormányomnak mérsékelt és igazságos kívánságait és megtagadta azon köteleességek teljesítését, amelyek népek és államok békés együttélésének természetes és szükséges alapjai. Fegyveres erővel kell tehát államaim számára a belső nyugalom és az állandó külső béke nélkülözhetetlen biztosítékait megszereznem.” (Ferenc József 1914. július 28-i kiáltványából)

„Ugyanezen alapon zajlottak le a románokkal folytatott tárgyalásaink is. [...] Messzemenő autonómiát kívántak az erdélyi román lakosság számára, s elgondolásuk szerint Erdély sokkal lazábban függött volna össze az anyaországgal, mint ahogy mi akartuk. [...]” (Károlyi Mihály: Hit, illúziók nélkül)

A nagyhatalmak politikai és gazdasági vetélkedése miatt tört ki az I. világháború, amely 1914-től 1918-ig tartott. A casus bellit (háborús okot) a (a) ..... adta. Az Osztrák–Magyar Monarchia megtámadta Szerbiát, ebben támogatta (b) ..... A háború elvesztése kiélezte Magyarországon a politikai rendszerrel szembeni elégedetlenséget, amely 1918 őszén forradalomhoz vezetett. Károlyi Mihály kormánya az ország területi egységét hangoztatta, és a nemzetiségeknek (c) ..... ígért, akik ezt nem fogadták el. Sem a Károlyi-kormány, sem a Tanácsköztársaság nem tudta Magyarország területét megtartani. A területi elszakadást véglegesítette az 1920-ban megkötött (d) .....

4 pont

10. A feladat a hidegháborúhoz kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei alapján!

Elemenként 1 pont

A „Elérkezett a pillanat, amikor szinte minden nemzetnek választania kell két különböző életforma között. Az egyik a többség akaratán alapszik és a szabad intézmények révén tűnik ki [...] a másik alapja az erőszakkal a többségre kényszerített kisebbségi akarat. Ez utóbbi terrort és elnyomást alkalmaz [...] Hiszem, hogy az Egyesült Államok politikájának támogatnia kell a szabad nemzeteket, melyek ellenállnak, ha a fegyveres kisebbség vagy külső nyomás akarja őket leigázni.” (Truman elnök beszéde, 1947. március 12.)

B „Két ellentétes politika alakult ki: az egyik oldalon a Szovjetunió és a demokratikus országok politikája, amely az imperializmus aláadására és a demokrácia megszilárdítására irányul, a másik oldalon az Egyesült Államok és Anglia politikája, amely az imperializmus megerősítésére és a demokrácia megfojtására irányul. [...] Ily módon két tábor alakult ki. [...] A két ellentétes tábor [...] harca a kapitalizmus általános válságának további kiéleződése, a kapitalizmus erőinek gyengülése, a szocializmus és a demokrácia erőinek gyarapodása közepette megy végbe.” (A Kominform állásfoglalása, 1947)

a) Mely országok csoportját nevezi az **A** jelű forrás a többség akaratán nyugvó demokratikus berendezkedésűnek?

.....

b) Mely országok csoportját tekinti demokratikus berendezkedésűnek a **B** jelű forrás?

.....

c) Milyen katonai következménye lesz a két ellentétes tábor „harcának” Európában? Húzza alá a megfelelő választ!

- Megalakul az ENSZ.
- Megalakul a NATO.
- Létrejön a német integráció.
- Megalakul a Kínai Népköztársaság.

3 pont

11. A feladat az 1956-os forradalom történetéhez kapcsolódik.

Válaszoljon a kérdésekre a képek alapján!

Elemenként 1 pont

a) Milyen eseményt örökít meg a kép?

.....

1

2

b) Milyen forradalmi jelképekre ismer?

1. ....
2. ....

c) A források alapján döntse el, hogy kit ábrázol a kép! Írja a nevet a kipontozott helyre!

.....

„Mint a katolikus egyház feje viszont kijelentem, hogy [...] nem helyezkedünk szembe a történelmi haladás igazolt irányával, sőt az egészséges fejlődést mindenben előmozdítjuk. [...] A keresztény hitoktatás szabadságának visszaadását joggal elvárjuk.” (Rádióbeszéd, 1956. november 3.)

4 pont

12. A feladat a magyarországi politikai intézményrendszerhez kapcsolódik.

Azonosítsa a fogalmakat a források segítségével! Írja a meghatározások utáni kipontozott helyre a forrás betűjelét és a fogalom számát! Két fogalom kimarad. Elemenként 0,5 pont

1. alkotmány; 2. országgyűlés; 3. bíróság (ok); 4. ombudsman; 5. alkotmánybíróság; 6. állami számvevőszék

A „Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja. Az Alaptörvény és jogszabályok mindenkire kötelezőek!” (törvényrészlet)

- B** „a) az Alaptörvénnyel való összhang szempontjából megvizsgálja az elfogadott, de ki nem hirdetett törvényeket; az alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;” (törvényrészlet)
- C** „[...] az alapvető jogokkal kapcsolatban tudomására jutott visszaességekot kivizsgálja vagy kivizsgálátja, orvoslásuk érdekében áltáános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményez” (törvényrészlet)
- D** „[...] igazságszolgáltatási tevékenységet lát el [...] dönt büntetőügyben, magánjogi jogvitában, törvényben meghatározott egyéb ügyben;” (törvényrészlet)

a) Állampolgári jogok országgyűlési biztosa:

.....

b) Egy ország alaptörvénye:

.....

c) Független jogállású bíróság, amely áltáános érvényű döntést hoz arról, hogy a törvények és más jogszabályok nem ütköznek-e a legmagasabb rendű törvénnyel:

.....

d) Hatalmi jellegű, igazságszolgáltató szerv, amely jogszabályok alapján bírálja el a jogsértéseket:

.....

4 pont

Szöveges, kifejtendő feladatok

Kidolgozandó:

- egy, az egyetemes történelemre vonatkozó rövid feladat,
- egy, a magyar történelemre vonatkozó hosszú feladat.

A rövid egyetemes és a hosszú magyar feladat más korszakra – az egyik az 1849-ig tartó, a másik az 1849 utáni korszakra – vonatkozzon!

	Sorszám	Korszakok, témák	A feladat típusa
Egyetemes történelem	13.	Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai	rövid
	14.	A Szovjetunió felbomlása	rövid
Magyar történelem	15.	A reneszánsz és Mátyás jövedelmei	hosszú
	16.	A zsidóság emancipációja	hosszú

Ellenőrizze választása helyességét!

13. A feladat az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai témához kapcsolódik. (rövid)
Mutassa be a források és saját ismeretei segítségével az iszlám vallás lényegét! Válaszában térjen ki a vallás gyökereire is!

„Mondd: »Hiszünk Allahban, és abban, ami kinyilatkoztatás gyanánt lejött hozzánk, és leküldetett Ábrahámhoz, Ismáelhez, Izsákhöz, Jákobhoz és Izrael törzseihez, és abban, amit Mózes, Jézus és

a próféták kaptak az Uruktól. Nem teszünk különbséget egyikük javára sem közülük. Mi Allahnak vetjük alá magunkat.» (Korán, 3. szúra)

17 pont

14. A feladat a Szovjetunió felbomlásával kapcsolatos. (rövid)

A forrás és ismeretei segítségével mutassa be, milyen gazdasági és politikai tényezők okozták a Szovjetunió felbomlását 1991-ben!

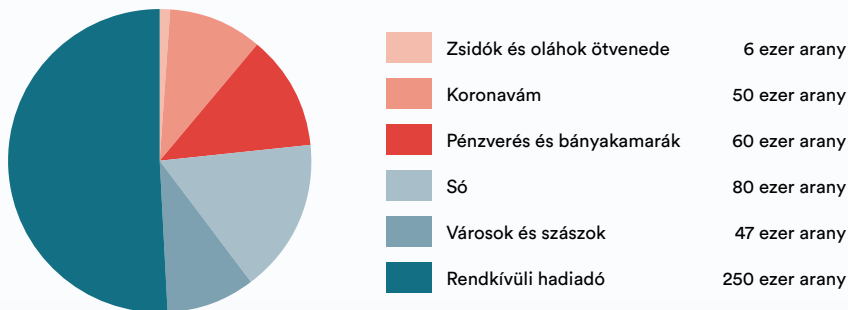
Év	A GNP növekedési rátája
1986	4,1%
1987	1,3%
1988	2,1%
1989	1,5%
1990	-2,4%
1991	-12,8%

↑ A Szovjetunió GNP-jének változása 1986 és 1991 között
(David Kotz – Fred Weir tanulmánya)

17 pont

15. A feladat a reneszánsz és Mátyás jövedelmei témához kapcsolódik. (hosszú)

Ismertesse a reneszánsz hazai megjelenésének körülményeit, eredményeit, és mutassa be, mire költötte Mátyás a befolyt jövedelmeit!

↑ Mátyás jövedelmei

↑ Visegrádi palota

„Mátyás második házassága révén közelebbi kapcsolatba került a kor nagy mecénásaival (IV. Sixtus pápa, Mediciek, a nápolyi király), akik a leghíresebb festőket, szobrászokat és építészeket foglalkoztatták. Közvetítésükkel egész építő- és kőfaragóműhelyek indultak Magyarországra, s hamarosan újjávarázsolták a gótikus budai várpalotát. Az 1480-as években Mátyás művészetpártolása már messze földön ismert volt.” (Csuksó Enikő: *Liliom és holló*)

33 pont

16. A feladat a zsidóság emancipációja Magyarországon témával kapcsolatos. (hosszú)

Mutassa be a források és ismeretei alapján a zsidóság emancipációjának folyamatát a 19. század második felében! Válaszában térjen ki a gazdasági szerepükre!

Év	A zsidóság létszáma
1787	80 ezer
1805	125 ezer
1825	185 ezer
1840	238 ezer
1844	259 ezer
1869	550 ezer
1910	kb. 1 millió

↑ A zsidóság létszámának változása

„1. §. Az ország izraelita lakosai és keresztény lakosokkal minden polgári és politikai jog gyakorlására egyaránt jogosítottnak nyilvánítatnak.

3 §. Minden ezzel ellenkező törvény, szokás vagy rendelet ezennel megszüntetetik.” (1867: XVII. tc.)

„1. §. Az izraelita vallás törvényesen bevett vallásnak nyilvánítatik. [...]

3. §. Lelkész (rabbi) és hitközségi elöljáró az izraelita felekezetnek csak oly tagja lehet, aki magyar állampolgár, és aki képesítését Magyarországon nyerte.” (1895. évi XLII. tc.)

33 pont

	Feladat sorszáma	Maximális pontszám	Elért pontszám
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	1–12. feladat	50	
II. Szöveges, kifejtendő feladatok 13–16.	Egyetemes történelem (rövid)	17	
	Magyar történelem (hosszú)	33	
Összpontszám:		100	